No. 412. **DE TIJD.** 1848.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 4,50; voor de buitensteden ƒ 5,30; franco door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 24 AUGUSTUS.

AGENTEN.
Te 's Hage, Gebr. J. & H. v. LANGENHUYSEN.
Te Rotterdam, J. A. VAN BELLE.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van 22 Augustus.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, heeft de commissie, belast met het onderzoek van de rekening van het fonds voor het *Muntwezen* over 1842—44, bij monde van den heer *Cost Jordens*, haar verslag gedaan. Dat rapport zal worden gedrukt en rondgedeeld. Het wordt aangenomen voor kennisgeving. De Commissie wordt bedankt voor de door haar volbragte taak.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet, strekkende tot nieuwe verhooging van HOOFDSTUK X (*Oorlog*) der staatsbegrooting over 1848.

De heer *van Beeck Vollenhoven* herinnert dat, toen hij in de zitting van 28 Maart eene dergelijke voordragt als de tegenwoordige aannam, hij dit gedaan heeft om een votum van vertrouwen aan het ministerie te geven. Hij deed zulks echter niet onvoorwaardelijk, maar voegde er bij, dat hij door die aanneming niet geacht wilde worden de bezwaren voorbij te zien, welke uit een finantieel oogpunt uit de wet zouden ontstaan. Hij voegde er zelfs bij, dat hij in het vervolg bezwaar zou zien uitgaven toe te staan, wanneer daarbij niet tevens de middelen tot dekking wierden aangewezen. Wanneer Spr. nu weder geroepen wordt gelden toe te staan, dan moet hij natuurlijk onderzoeken, in hoe verre het ontwerp aan de regelen van een goed finantieel beheer beantwoordt. Zoo hij dit nu betwijfelt, dan zal het niet vreemd voorkomen, dat hij een ongunstig oordeel over het ontwerp velt. In antwoord op hetgeen deswege door de afdeelingen was in het midden gebragt, heeft de Regering verklaard, dat zij niet de meening deelde, dat er niet zoo veel zorg voor den toestand in Europa bestond als vroeger: zij meende dat de zaken dezelfde waren gebleven. Maar, zegt Spr., de Regering heeft wel gewezen op plaats gehad hebbende gebeurtenissen, doch niet bewezen dat voor de verdediging des vaderlands de aangevraagde gelden zoo dringend noodig zijn. Men heeft gewezen op het besluit der nationale vergadering te Frankfort. Doch nog dezer dagen is door de Regering verklaard, dat dit besluit haar nog niet op eene officiële wijze was bekend gemaakt, terwijl de wijze van uitvoering geheel onbekend was. Militaire maatregelen daartoe zijn dus niet noodig, althans voorbarig. Spr. erkent dat de inwendige toestand van het vaderland eenige magtsontwikkelingen behoeft, ten einde orde en rust te handhaven, maar hij betwijfelt of daartoe een zoo groot aantal militairen gevorderd wordt, en of het noodzakelijk is onze vestingen in staat van tegenweer te brengen. Hij mag ook niet verzwijgen, dat het thans veel vermoedelijker dan in Maart is, dat de algemeene rust zal bewaard blijven. Hij wijst op de pogingen der groote mogendheden om, daar waar de oorlog uitgebarsten is, dien te doen ophouden. Wel verre dus, dat de staat van zaken dezelfde als in Maart zou wezen, gelooft Spr. veeleer dat de redenen van eenen inval van buiten tot de onwaarschijnlijkheid behoort. Zoo dit zijne overtuiging is, mag hij dan iets aannemen wat een bepaald finantieel nadeel ten gevolge zou hebben. Of is het geen finantieel nadeel bij de omstandigheid, dat reeds nu het evenwigt tusschen inkomsten en uitgaven verbroken is? Die verbreking van het evenwigt zou door de voordragt nog verder verbroken worden.

Of zullen, vraagt de Redenaar, de gebeurtenissen in onze O. I. bezittingen niet andermaal geldelijke offers vergen? Zullen er niet eerlang de middelen worden gevraagd, om onze nederlagen te herstellen? Wanneer men dergelijke nabijzijnde gevaren ziet, dan moeten wij onze krachten besparen; dan moeten wij geene uitgaven doen, dan welke door de omstandigheden dringend gevorderd worden. De Redenaar heeft bovendien een grond tot afkeuring, omdat de voordragt niet overeenkomt met een goed finantiëel beheer. Hoe toch zullen de uitgaven bestreden worden? Er worden geene middelen aangewezen. Hij kan geene uitgaven goedkeuren, waarbij niet tevens de middelen zijn aangewezen.

De heer *Storm van 's Gravezande* stelt voorop dat, wanneer hij, bij gemis aan voldoende inlichtingen, deze nieuwe verhooging voor Oorlog zou afstemmen, dat dit dan niet geschieden zal uit hoofde van wantrouwen in de Regering. Spr. zal niet treden in eene beschouwing van den staatkundigen toestand van Europa, maar ook hij is met den vorigen Spr. van oordeel, dat de kans voor eenen Europeschen oorlog niet zeer groot is. Ware dit gevaar dreigend, geene bedenkingen van ondergeschikten of zelfs van finantiëlen aard zouden Spr. teruggehouden om de gevorderde oorlogskosten toe te staan. Spr. treedt daarop in eene ontwikkeling van verschillende bezwaren, die bij de beoordeeling van dit ontwerp in beschouwing kunnen worden genomen. Hij drukt er op dat hoe langer men de onlangs opgeroepen ligtingen in dienst houdt, hoe drukkender dit voor de finantiën zal zijn, vooral ook omdat men bij het nog langer in dienst houden, wel genoodzaakt zal moeten zijn om dezelve nog langer te houden, daar men toch niet die manschappen in het midden van den winter zal kunnen huiswaarts zenden. Spr. vraagt vervolgens inlichtingen nopens het materiëel der artillerie; merkt op dat de toestand van onze Indische krijgsmagt de meeste aandacht der Regering verdient; weidt uit over het stelsel van defensie, waaromtrent Spr. eenige technische bemerkingen in het midden brengt en eindigt met te verklaren dat, bij niet voldoende oplossing zijner bezwaren, hij genoodzaakt zal zijn het wets-ontwerp af te stemmen.

De heer *Verweij-Mejan* meent ook dat men zich voor een mogelijk kwaad een zeker kwaad berokkent. Hij gaat den toestand van Europa na en stelt zich de vraag voor of de vrees voor oorlog waarschijnlijk is? Let hij op den staat van ons werelddeel, op de twisten en beroeringen *die hij overal gadeslaat;* op de omwentelingen en oproeren die zich allerwege hebben vertoond; — dan gelooft hij, dat ieder land, waarlijk genoeg bij zich zelf heeft, genoeg heeft om zijn eigen huishouden in orde te houden, dan dat men te vreezen hebbe, dat deze of gene zich met de zaken van zijnen buurman zal bezig houden. Men denke slechts aan de pogingen, die door de diplomatie in het werk gesteld werden, om de geschillen die zich hier of daar voordoen, op eene minnelijke wijze te vereffenen. En hij gelooft dus dat er algemeene behoefte aan vrede bestaat, en dat ieder bevreesd is voor den oorlog, vooral uit hoofde van zijne inwendige aangelegenheden. Hij vermeent tevens dat, indien al eenige geschilpunten door het zwaard zouden moeten worden beslecht, dan van alle verschillende slagvelden van Europa, de minste kans bestaat, dat de strijd in de Vlaanderens zal gestreden worden. Hij zou dan veeler verwachten dat de krijg in het midden of in het zuiden van Europa zou gevoerd worden. Het blijft voorts de vraag, of bij eenen mogelijken oorlog, Nederland zijne onzijdigheid niet zou kunnen bewaren? En of de behartiging zijner groote belangen dit niet zou vorderen? Wij doen te veel als de kans voorloopig gering is, we doen te weinig als het gevaar dringend ware. Laten wij zorgen, dat Nederland in deze oogenblikken behoude, wat de eerste vereischte, de zenuw van den krijg is: *Geld* en *Crediet*. Er is nooit meer misbruik gemaakt, dan van de spreuk: *si vis pacem, para bellum.*

De toebereidselen tot mogelijken krijg, hebben meer nadeel toegebragt aan vele Staten, en ook aan ons, dan de oorlog zelve. Een engelsch schrijver heeft onlangs berekend, dat de toebereidselen tot den oorlog aan de Staten van Europa meer gekost hebben dan de geheele schuld van het werelddeel bedraagt. Hoe vele kiemen van beschaving, van verlichting, van welstand en bloei zijn daardoor verloren gegaan. Hij wenscht ook, dat Nederland gereed sta, om in mogelijken krijg te treden, maar niet door het voorgedragen middel, niet door een klein getal bajonetten in de schaal van Europa te leggen, maar door aankweeking van burgerzin en eendragt, in het vaderland zoo veel liefde en gehechtheid te vestigen aan zijne instellingen, dat men buiten 's lands de overtuiging erlange dat de ingezetenen bereid zijn goed en bloed ten offer te willen brengen wanneer de nood dit werkelijk mogt vorderen.

De heer *van Goltstein* meent evenzeer, dat er geene dringende reden bestaat, om de uitgaven voor oorlog dit jaar op te voeren tot een bedrag van ruim *zestien* millioenen guldens. De toekomst van zaken is zoo dreigend niet, als die waarin wij in Maart ll. verkeerden.

De drangredenen, die voor de aanvraag zijn gebezigd, kunnen niet worden geregtvaardigd. In Maart jl. ging men nog gebukt onder den eersten indruk en schrik, die, de omwenteling van Parijs allerwege had te weeg gebragt. Men kon niet voorzien welke gevolgen die gebeurtenissen ook voor Belgie zouden hebben. Welken invloed de gebeurtenissen ook buitenslands op het vaderland zouden uitoefenen, was toen geheel onzeker. Men moest toen op alle mogelijke gevaar bedacht zijn. Maar nu is het gevaar niet zoo dreigend meer. In Fankrijks hoofdstad is een zware strijd gevoerd: de orde heeft gezegevierd; de vrijheidsboom, die zulke wrange vruchten heeft gedragen, is neêrgeveld. Belgie houdt zich vast aan den Vorst zijner keuze en aan zijne instellingen; het verlangt geene verandering van regeringsvorm; het heeft zelfs de republikeinsche stroopbenden van zijnen grond afgekeerd. De Italianen wachten de beslissing van Europa af. Het is waar, er is van Duitschland eene kreet opgegaan, om zich van een deel van Neêrlands grondgebied meester te maken. Doch die roepstem heeft geen ingang gevonden bij de bevolking van dat Nederlandsche gewest. De taal, inborst, zeden, gewoonten, en lotgevallen scheiden dat gewest van Duitschland af. Hij kan niet gelooven, dat het regt niet meer zou gelden in Europa en dat traktaten niets meer zouden beduiden, en hij vraagt, of het algemeen belang der volken niet zou medebrengen tusschen beiden te treden daar waar onverhoopt het goed regt mogt worden geschonden. Spr. meent alzoo te hebben aangetoond, dat het gevaar dat in Maart dreigend was, in Augustus niet meer bestaat althans niet in die mate. Spr. moet ook nog bij de beoordeeling dezer aangevraagde uitgave, een blik slaan op onze hulpmiddelen en dan vindt hij waarlijk het oogenblik niet gunstig om nieuwe uitgaven te doen op den stond dat eene belasting op de bezittingen werd uitgeschreven, die een deel van den eigendom der ingezetenen zou aanranden, en hoewel nu ingetrokken zijnde, weet men toch niet, wat er in het vervolg gebeuren kan; nog altoos hangt die wet als het zwaard van Damocles boven de hoofden der ingezetenen.

Om onder zoodanige omstandigheden hier nieuwe uitgaven vast te stellen, acht Spr. gevaarlijk. Er is nog een ander punt van beschouwing in deze. Terwijl er van regeringswege het vooruitzigt op bezuiniging is toegezegd, ook ten aanzien van het defensiewezen; bezuiniging, die zoo dringend noodig is, omdat waarlijk de natie gedrukt gaat onder het gewigt van overgroote lasten, — terwijl dat is toegezegd, verlangt Spr., met het oog op de nieuwe uitgaven, van de Regering te weten, of die toezegging wel vatbaar voor verwezenlijking is en of er werkelijk grond bestaat voor het vooruitzigt dier toegezegde bezuiniging? Als men omtrent dit punt eenige zekerheid zal hebben, dan gelooft Spr. dat men eerder zou kunnen overgaan om eene buitengewone bijdrage voor oorlog toe te stemmen. Maar zoolang omtrent die toezegging geene meerdere zekerheid bestaat, acht Spr. de toestemming van iedere buitengewone uitgaaf, onraadzaam.

De heer *Duymaer van Twist* moet mede, wanneer het geldt de toestemming van nieuwe uitgaven, van de volstrekt onvermijdelijke noodzakelijkheid overtuigd zijn. Het is dan niet genoeg, dat men wijst op de eventualiteiten, welke uit den toestand van Europa zouden kunnen geboren worden. De redenaar kan die niet tegenspreken, niet zeggen dat er geen oorlog zal ontstaan, maar hij ziet daartoe niet de onvermijdelijke noodzakelijkheid. Hij ziet geen oorlog in het Limburgsche vraagstuk; hij moet ronduit verklaren dat hij oneindig meer vertrouwen heeft voor de handhaving van ons regt op de diplomatique demarches dan op de kracht der wapenen. Er blijft een onzekere vijand van buiten, maar er is een zekere vijand van binnen, het zijn onze finantiën, die ons steeds bekommering baren. Spr. is geen krijgsman, maar dit weet hij, dat, wanneer de bekwame krijgslieden in ons vaderland geen ander middel weten om onze onafhankelijkheid te bewaren dan dat, hetwelk in gewone omstandigheden jaarlijks 10 à 12 mill. kost, terwijl in buitengewone tijden buitengewone subsidiën worden gevraagd, dit alsdan als zeer gevaarlijk voor de onafhankelijkheid des Staats te beschouwen is. Spr. eindigt met de woorden van het algemeen verslag tot de zijne te maken, dat het vaderland zijne krachten genoegzaam besparen moet, om, als eenmaal het oogenblik van gevaar wezenlijk daar mogt zijn, daaraan met eere het hoofd te kunnen bieden.

De heer *Luijben* ziet geene reden in, waarom, wanneer de lotelingen van 1847 genoegzaam in den wapenhandel geoefend zijn, de ligting van 1845 niet zou kunnen worden naar huis gezonden. — Wat de voordragt betreft, Spr. herinnert hoe vele schatten ons het stelsel van volharding gekost heeft, door het steeds aannemen van buitengewone oorlogsbehoeften. Hij vreest dat men denzelfden gevaarlijken weg zal volgen, en verklaart zich diensvolgens tegen het ontwerp.

De heer *Mutsaers* vereenigt zich ten volle met hetgeen door het lid uit Zuid-Holland is in het midden gebragt. Hij maakte zijne rede tot de zijne. Hij komt tot dezelfde slotsom en zal mede tegenstemmen.

De heer *Gevers* zegt, dat hij steeds een voorstander van bezuiniging geweest is. Hij heeft zich echter verklaard voor de aanvrage tot gelden, benoodigd voor den aanleg van een steenweg over Culenborg naar 's Bosch. Ook toen waren onze finantiën niet in den besten toestand. Maar het gold hier een werk van blijvend en algemeen nut: het betrof niet alleen het defensiewezen, maar een inwendig middel van vervoer, naar eene plaats, welke men niet dan langs een naauwelijks bruikbaren weg kon bereiken. Bij de tegenwoordige voordragt worden echter aanzienlijke sommen gevraagd, voor welker uitgave de noodzakelijkheid niet is gebleken, maar welke bovendien binnen korten tijd verloren zullen zijn, zonder eenig blijvend nut te hebben. Spr. deelt deswege de door anderen geopperde bedenkingen.

De heer *van Heloma* vindt mede den toestand niet zoo dringend, om buitengewone onkosten te maken. Ook hij wil dat men zijne krachten bespare, voor het geval dat het later welligt meer noodig zou zijn.

De heer *Kien* verklaart zich voor het ontwerp. Hij heeft den moed en lust niet, in buitengewone omstandigheden en bij den verwikkelden toestand van Europa, lettende op de aanmatigingen en hebzucht onzer Duitsche naburen, hij heeft den moed niet de middelen te weigeren, welke de Regering in staat moeten stellen, naar omstandigheden, met genoegzame veerkracht en klem, in het belang van het vaderland te handelen. Ons nationaal belang is Spr. bovenal dierbaar, meer dan het geld. Hij beaamt wat de minister van Justitie, in de zitting van 12 Mei, gezegd heeft, dat het bestaan eener natie meer berust op haar regt dan op hare kracht. Ook hij wenscht dat Nederland sterk zij door regt, eerlijkheid en goede trouw, maar daarom moet men zich niet magteloos maken. Men mag voor geen offer terugdeinzen, wanneer dit noodig is voor de bescherming van ons grondgebied, voor ons volksbestaan, ons goed regt en onze eer.

Wanner eene natie zulke middelen verzaakt, dan is zij hare ontbinding nabij. De redenaar spreekt hier in naam des lands, als vertegenwoordiger, al heeft men die vertegenwoordiging eene fictie genoemd; wij moeten, bij de verwikkelingen, welke in Europa bestaan, zelfstandig en vrij zijn, en daarvoor moeten wij ons de noodige opofferingen getroosten en de Regering ondersteunen. Onder het bestuur van den vorst uit het doorluchtig stamhuis van Oranje en eendragtelijk handelende, zullen wij in staat zijn vele bezwaren te trotseren, welke eene onzekere toekomst voor ons kan wegleggen. Verleenen wij hulp nu het nog tijd is. Belemmeren wij de Regering niet in de uitoefening der pligten, op haar berustende. Laat men zich niets te verwijten hebben, wanneer het te laat mogt zijn, en geen geld meer helpen kan. De Staten-Generaal zijn thans

hunne ontbinding nabij, en bij den toestand van Europa is het beter te veel dan te weinig te doen. Spr. wenscht dat de Regering in staat zij, alles te doen wat het welzijn van het vaderland vordert. Hij wenscht geen verwijt van eene volgende vergadering te hebben, dat door de schuld der Staten-Generaal de Regering niet bij magte geweest is de regten van het vaderland door eene eerbiedwekkende houding te schragen. Spr. heeft volle vertrouwen in de vaderlandslievende gezindheid, in den moed en in het beleid van den minister van oorlog. Z. Exc. zal bezuiniging invoeren daar waar dit mogelijk is, en het aangevraagde geld met zuinigheid bezigen. De red. vertrouwt dat de minister gebruik zal maken van de wenken hier gegeven en aannemen wat daarvan goed is. In dat vertrouwen zal hij de voordragt goedkeuren.

De heer *van Rijckevorsel* zegt dat vele der vorige Sprekers reeds grootendeels zijne meening aangaande dit wets-ontwerp hebben uitgedrukt, en dat hij dan ook het woord niet gevraagd zou hebben, ware het niet dat hij zich genoopt vindt, om de redeneringen van den vorigen Spreker, die de voordragt verdedigd heeft, eenigermate te bestrijden. Vaderlandslievende taal heeft die redenaar voorzeker gesproken; zijne gevoelens werden, zonder twijfel, door allen tot zekere hoogte beaamd. Maar men vergete het niet, dat diezelfde taal in deze zaal heeft weergalmd, en aansporing was tot zoo groote offers, toen wij van den jare 1830 tot 1839 in eenen toestand verkeerden, die noch die van vrede, noch die van oorlog kon genoemd worden. Onophoudelijk is toen hetzelfde voorgehouden; dat men de Regering moest ondersteunen; dat wij vertrouwen moesten schenken; dat wij eene krachtige houding moesten aannemen, opdat wij eindelijk er toe geraken zouden om op eerlijke voorwaarden eene scheiding te verkrijgen.

Wat is toch het einde geworden van die krachtige houding? Wel werd in den tiendaagschen veldtogt de Nederlandsche naam roemrijk gehandhaafd, maar ook toen had men den verderen staat van halven oorlog moeten staken en de middelen raadplegen, welke men ter zijner beschikking had.

Dat heeft men niet gedaan; en wat was er het gevolg van? Schulden werden op schulden gestapeld, tot dat eindelijk onze finantiën gebragt werden in dien staat, waarin ze thans verkeeren.

Spr. weet het, men gaat een nieuw tijdperk te gemoet; maar wie kan zeggen, hoe lang de tegenwoordige verwikkelingen in Europa kunnen voortduren? Wie kan met zekerheid bepalen of en wanneer het tot een algemeenen vrede en rust zal komen? Wie kan voorspellen, hoe en wanneer de quaestie nopens eene provincie, die in verhouding tot den Duitschen Bond staat, zal opgelost worden? Dat alles ligt nog in het onzekere; maar over één punt bestaat geen verschil en dat is: dat wij sedert 1830 onze schulden verduizend hebben vergroot; de lasten beduidend zijn verhoogd en dat het onmogelijk zal zijn om later onze krachten te gebruiken, wanneer wij ze nu nutteloos verspillen.

Waarom hebben wij eene militie? Om in tijden van gevaar dadelijk opgeroepen te worden ter verdediging des lands; maar daarmede komt niet overeen om nu zoo vele ligtingen te gelijk in dienst te houden, ondanks het gevaar niet dreigend is, en waardoor zoo vele handen der nijverheid worden onttrokken.

Men late zich door het denkbeeld, om de Regering te ondersteunen, de oogen niet dekken voor het gevaar van onzen finantiëlen toestand, en waardoor het later onmogelijk zou zijn, om ons te verdedigen als het werkelijk noodig was.

Spr. beaamt ten slotte de meening van den Spr. uit Overijssel, dat wanneer de nood daar is, men alle consideratiën moet ter zijde stellen; doch daarom moet men ook zorgen later in staat te zijn de offers te brengen, die de noodzakelijkheid mogt eischen. Thans ziet Spr. het dreigend gevaar niet in en zal stemmen tegen de wet.

Z. Exc. de Minister van Oorlog, meent dat hij de meeste der gemaakte aanmerkingen heeft opgelost, bij de memorie van beantwoording op het voorloopig verslag der afdeelingen. Z. Exc. merkt bij herhaling op dat de hier gevraagde buitengewone voorziening noodig is en geeft de verzekering, dat de Regering geene bedoeling heeft om aan het defensie-wezen eene noodelooze uitbreiding te geven, maar dat alleen noodige voorzorg de grondslag is van het tegenwoordig ontwerp, vooral ook daar Nederland in eenen bijzonderen toestand verkeert met opzigt tot Limburg. De Regering wenscht niets vuriger dan eene der ligtingen met verlof huiswaarts te zenden, maar tot nog toe kon dit niet; eerlang zal, wanneer geene buitengewone omstandigheden het verhinderen, dit kunnen geschieden; maar intusschen moet men de middelen bezitten tot voorziening in de behoeften; de Regering zal die *middelen* echter niet gebruiken dan bij uiterste noodzakelijkheid. Z. Exc. maakte het tot een punt van voorname zorg, van het oogenblik dat hij aan het hoofd van het Departement kwam, om de meeste spaarzaamheid te betrachten, zooveel dit slechts met het oog op de ware belangen des lands, kan plaats hebben.

Alsnu gaat Z. Exc. over tot de opheldering van eenige bijzondere punten van bemerking, het stelsel van defensie en het materieel der artillerie betreffende, en besluit met de toezegging dat de ligtingen van 1845 en 1846 successivelijk huiswaarts zullen keeren, wanneer geene bijzondere omstandigheden dit zullen verhinderen, en dat juist ter bereiking van dat doel, de in dienst stelling der ligting van 1847 is geschied.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken doet uitkomen, dat het de pligt der Regering is, niet alleen voor het oogenblik, maar ook voor de toekomst, zoo veel mogelijk zorg te dragen; en, dat het hare grondwettige taak is die maatregelen voor te dragen of te nemen, welke in het belang van de onafhankelijkheid en zelfstandigheid des rijks noodzakelijk konden zijn. De toestand van Europa is niet geschikt om haar gerustheid in te boezemen, of bij haar te doen besluiten, de maatregelen van voorzorg of voorzigtigheid, die ze in Maart jl. heeft raadzaam geoordeeld, thans op te heffen. Met verwondering heeft Z. Exc. gedurende den loop der beraadslagingen het tegendeel hooren in het midden brengen en aanvoeren dat er thans minder mogelijk gevaar zou aanwezig zijn dan in Maart jl., voor zoo veel de onafhankelijkheid en de zelfstandigheid des rijks aangaat. Men sla een blik op den toestand van Europa. In Maart jl. heerschte onrust en woeling, nergens werd het regt geëerbiedigd, willekeur had op vele plaatsen den troon bestegen, tractaten werden geschonden of vertreden, aanmatigingen deden zich op, die men zich weinige maanden geleden mogelijk zou hebben voorspeld. Toen was het, men erkent het, de pligt der Regering te waken, zich niet zorgeloos neder te leggen en voorteberciden voor alle mogelijke gebeurtenissen. Z. Exc. wil niet in bijzonderheden treden, maar hij gelooft toch wel te mogen zeggen, dat die waakzaamheid pligt blijft. Men denke bijv. aan de beslissing in Frankfort genomen, hoezeer zij niet ter officiële kennis der Regering werd gebragt, doch waarbij ons land een zoo dadelijk en onmiddelijk belang heeft. Men denke aan de woelingen die hier of daar werden waargenomen en die het de pligt der Regering maakten te zorgen voor de handhaving van orde en wet, waarin zij tot hiertoe zoo gelukkig heeft mogen slagen. Neen, die volle gerustheid, dat volkomene bewustzijn, dat men bij deze gelegenheid heeft aan den dag gelegd, bestaan bij de Regering niet. Integendeel, voorzigtigheid, zorg, waakzaamheid, acht zij zeer geraden; men behoort zich bij tijds in de gelegenheid te stellen, dat men ons in tijden van gevaar niet buiten staat van tegenweer bevinde. De toestand van Maart is nog dezelfde. Wat toen raadzaam, noodzakelijk was, is het nog. De Regering heeft de noodige voorstellen gedaan. Zij heeft de middelen blootgelegd. De omstandigheden zijn aan allen bekend. Zij stelt zich geenszins voor, de gelden, die zij aanvraagt, uit te putten; maar om daarvan gebruik te maken, naar mate de omstandigheden zulks mogten vorderen. Men kan overtuigd zijn; dat daarvan geen gebruik gemaakt zal worden, dan als daartoe noodzakelijkheid mogt bestaan. De Regering heeft gewigtige grondwettige verpligtingen te vervullen; tot dat einde bood zij het tegenwoordige ontwerp aan. De vraag, of er eene of meer ligtingen der nationale militie huiswaarts kan keeren, en welke ligting genoegzaam in den wapenhandel kan worden geoefend, is eigenlijk eene vraag die ter verantwoording is van den minister van oorlog, doch die tevens hier, waar het eene hoofdzaak geldt, eigenlijk is van ondergeschikt belang. De Regering is het beste in staat te beoordeelen, of de wezenlijke middelen bij de hand genomen worden, om het groote doel te bereiken. Men bedenke wel, dat wij verkeeren in omstandigheden, die buitengewone verpligtingen aan den staat opleggen, die buitengewone uitgaven noodzakelijk maken. De Regering is niet achterwege gebleven, om de middelen voor te dragen die strekken kunnen, om in die buitengewone uitgaven onmiddellijk te voorzien; doch dat middel heeft de goedkeuring der Kamers niet mogen wegdragen. De Regering heeft het onraadzaam geacht thans tijd aan noodelooze discussiën te verspillen. Zij heeft getracht een ander middel op te sporen, om in de behoeften, die zich mogten voordoen, te voorzien. Z. Exc. geeft het volkomen toe, dat Nederland in tijden van rust en kalmte vooral sterk moet wezen door eendragt en waren burgerzin, maar zij vermeent tevens, dat in buitengewone omstandigheden, de trouwe bevolking alles veil moet hebben tot verdediging van den vaderlandschen grond, tot verdediging van het volksbestaan, tot handhaving van regt en wet. Ziedaar, E. M. H.! zegt de minister ten slotte, onze beschouwing; ziedaar onze wenschen; ziedaar ons verlangen. Mogt U. E. M. daarop uwe toestemming verleenen, dan zal het gebruik der te verleenen gelden ter onze verantwoording staan. Mogten U. E. M. onverhoopt uwe toestemming weigeren, dan zullen wij van alle verantwoordelijkheid ontslagen zijn.

De beraadslagingen worden gesloten verklaard. Bij hoofdelijke omvrage verklaren zich 32 leden *tegen* en 21 stemmen *voor* het ontwerp, zoodat Z. M. eerbiedig zal worden verzocht de voordragt in nadere overweging te nemen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Storm van 's Gravesande, van Sasse van Ysselt, Romme, Cost Jordens, Anemaet, van Twist, Hoffman, Corver-Hooft, Schooneveld, Mutsaers, van Harencarspel, Bots, de Jong van Beek en Donk, Wichers, van Panhuys, van Rijckevorsel, Gevers, Nap, Verweij-Mejan, de Monchy, Oppendoes Alewijn, Gouverneur, Smit, Uytwerf Sterling, van Heloma, Eyter, van Goltstein, van Beeck Volkenhoven, de Man, van Haersolte, Luyben en Boreel.*

Voor hebben gestemd de heeren: *Jongsma, Borski, Mackay, Bijleveld, van Heemstra, Nederburgh, Klep, Teltjng, van Leeuwen, Timmers Verhoeven, Corneli, de Weichs de Wenne, Geradts, de Kempenaer, Hooft, Kniphorst, Lycklama à Nyeholt, Star Busmann, Menso, van Naamen en Enschedé.*

Daarna is beraadslaagd over het ontwerp van wet omtrent den verderen *verkoop van Domeinen*, welk ontwerp, na eenige discussiën; en na toegelicht en verdedigd te zijn door Z. Exc. den minister van finantiën wordt *aangenomen* met eene meerderheid van 50 tegen 3 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Mutsaers, van Heloma* en *van Sasse van Ysselt.*

De commissie tot de verzoekschriften brengt onderscheidene verslagen uit. (Voortzetting der beraadslagingen over de Grondwet, morgen ochtend ten 11 ure.)

Men meldt ons uit Dockum dd. 20 dezer het volgende:

»De landverhuizing in de grietenijen Oost- en West-Dongeradeel en Dantumadeel schijnt in het aanstaande voorjaar op eene zeer uitgebreide schaal plaats te zullen hebben. Immers eenige voorname landbouwers hebben het voornemen opgevat, in de maand Mei van het volgende jaar naar Noord-Amerika te vertrekken. Reeds hebben twee, vader en zoon, hunne boerenplaatsen met de landerijen verkocht. Een derde heeft bereids eene plaats verhuurd voor den tijd van 9 jaren, en zoekt gelegenheid eene andere, hem ook in eigendom behoorende plaats te verhuren of te verkoopen. Een vierde, zijnde eene goed bemiddelde weduwe, tracht ook hare boerderij te verkoopen. Een vijfde, een handelaar en koopman in granen, enz., zoekt mede een kooper voor zijne landerijen. Een zesde, wiens familie in het voorgaande jaar reeds vertrokken is, heeft, zoo men verzekert, reeds een huis in Noord-Amerika in aanbouw.

»Onder dit gezelschap, zoo verneemt men, bevindt zich een onzer knapste werktuigkundigen, een med. doctor, een bakker en een zeer ervaren landbouwer, welke tevens voornemens zijn, de beste en geschiktste arbeiders mede te nemen, die daartoe genegen mogten zijn.

»De reden daartoe schijnt, behalve de onvergenoegdheid over den gang van zaken hier te lande, hoofdzakelijk gelegen te zijn in de gunstige berigten, welke de heer Beukema, die gepasseerde jaar uit Noord-Amerika alhier geweest is en wiens zoon zich thans nog in deze omstreken bevindt, heeft mede gebragt en in de drukkende zware lasten, die hier in de grietenijen geheven w... waaronder het zoogenaamde armengeld eene eerste ... bekleedt.

»Men berekent dat door dit vertrek alleen een ka... van niet minder dan EEN MILLIOEN voor deze drie g... nijen zal verloren gaan. Wat blijft er dan over ... er in het vervolg meerdere zijn, welke dit voorbeeld ... len volgen?

»Wanneer zullen de oogen toch eens geopend w... Wanneer zal men leeren inzien, dat door te zware ... op te leggen, de armoede toeneemt en de nijverheid ... kapitalen verminderen?"

Lord Ponsonby is den 16 te Weenen aangekomen ... de conferentiën wegens de Italiaansche aangelegenheden zullen weldra een aanvang nemen. Men herinnert ... hoe verraderlijk deze diplomaat in 1826 de Arg... sche republiek behandeld heeft, tijdens den oorlog ... Don Pedro. Wat hij betreffende onze belangen ... onze verschillen met Belgie gewrocht heeft, zullen ... hier liefst niet kwalificeeren.

Bij onderscheidene besluiten zijn door Z. M. be... tot leden van den raad van bestuur der Koninklijke ... demie van beeldende kunsten te Amsterdam de he... J. W. Kerkhoven en C. P. van Eeghen; tot burg... ter der stad Grave, in plaats van wijlen J. D. van ... J. G. de Bruijn, wethouder aldaar; tot burge... der stad Weesp in plaats van wijlen J. van ... Mr. J. W. Heijdanus, wethouder aldaar; en is ... van de Wouw op zijn verzoek eervol ontslag ... als burgemeester der gemeente Moergestel, en in ... plaats als zoodanig benoemd J. van de Wouw, ...

Volgens een Belgisch blad hebben ook de twee ... benoemde leden der Eerste Kamer, de heeren Vos de ... en de graaf van Séram (leze v. Stirum), afgezien van ... tractement, aan deze hunne betrekking verbonden ... is nog niet gebleken, of aan dit berigt onvoorwaardelijk geloof mag worden gehecht.

Een artikel uit 's Hage in de *Rotterdamsche Cou...* bevat de stellige verzekering, dat onze Regering ... dagen depêches uit Francfort heeft ontvangen, ... blijkt, dat de Duitsche nationale vergadering eene ... zou hebben ontvangen, geteekend uit naam van ... scheidene groote mogendheden, waarin deze over ... decreet betreffende Limburg in formeele bewoordingen hunne afkeuring te kennen geven.

Van eene andere zijde wordt verzekerd, dat de Frankforter nationale vergadering hare dwaling begint in te zien, en daarvan terug zal komen.

De Hollandsche troepen, die in het arrondissement Maastricht gecantonneerd waren, zijn binnen de ... teruggekeerd, vermits alle vrees voor verdere ont... naar het schijnt, geheel geweken is.

In *the Straits Times*, een blad van Singapore ... men: De Hollandsche expeditie, die de Balinezen dr... te vernietigen, heeft zich opgelost in eene zeer belangrijke nederlaag en haastigen terugtogt, — eene uitkomst ... over men zich niet moet verwonderen, wanneer een ... tige vijand veracht en niet gewaardeerd wordt. De ... heele expeditie, welke op 28 Mei tot 3 Junij Be... verliet, bestond uit 4 oorlogs-stoomschepen, 2 oorlogs... brikken en een aantal kleine gewapende schepen.

De troepen, uitmakende ongeveer 3000 man van ... wapenen, (daaronder niet begrepen de mariniers en ... trozen), bereikten Bezoekie in twaalf transporten; 600 ... van de expeditie, onder bevel van den Generaal-Majoor J. J. C. van der Wyck, Opperbevelhebber waren ... de oorlogs-stoomboot Hekla ingescheept. Terwijl de Ge... neraal tegen het strand opereerde, was het opperbevel in handen van den Luitenant-Colonel Sterk.

De aanval op de sterkte Djiga-Raga deed de kracht van de Balinezen uitkomen, en bewees hoe slechte maatregelen door de Hollanders genomen waren, die, op het oogenblik dat zij de overwinning meenden behaald te hebben, genoodzaakt werden eenen niet roemwaardigen terugtogt te maken, vergezeld van een groot verlies. Men zal ... een denkbeeld kunnen vormen van het ernstige karakter dat het gevecht te Djaga-Raga gehad heeft, uit het feit, dat de Hollanders in 2½ uur hunne geheele ammunitie, bestaande uit 300 granaten en 30,000 scholen kartets ... kogels verbruikten, terwijl gezegd wordt, dat de Balinezen den meest »wreedaardigen" wederstand bo... den.

De Balinezen vertrouwden op hunne bekwaamheid als schutters, en het aantal gedoode en gewonde officieren kan, van die bekwaamheid ten bewijs strekken. Wa... hunne artillerie (zij gebruikten groote hoeveelheid schroot) op eene meer behendige wijze gerigt geworden, dan mogt men het er voor houden, dat niet één Hollandsch sol... daat zoude ontsnapt zijn.

Wij vernemen dat uit Batavia bevel gezonden is, waarbij de expeditie teruggeroepen wordt, en naar alle gedachten zal de oorlog later weder ondernomen worden, wanneer de thans ontstane eisschen van het oogenblik minder moeijelijkheden in den weg leggen.

De rust op Java en Sumatra was, volgens de laatste berigten, ongestoord gebleven. Eene poging om te Soerabaija eene meeting te houden, even als te Batavia, was mislukt.

Op Batavia had een der leiders der vorige beweging pogingen in het werk gesteld, om eene herhaling der eerste vergadering te doen plaats hebben. De Europeanen hadden daarvan het onraadzame ingezien en geweigerd mede te werken; terwijl de Senjos (Portugezen) verklaard hadden, er ook niet mede te doen te willen hebben, nu de Toean Bazar (groote heer-gouverneur) dergelijke demonstratiën verboden had.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Aug. Het Italiaansch vraagstuk is heden door den heer Jules Favre in de nationale vergadering behandeld. Er werden, doch te vergeefs, inlichtingen gevraagd aan den generaal Cavaignac. Het hoofd van de uitvoerende magt zeide o. a. het volgende:

»Wij willen voor Italië den vrede, ja, maar een eervollen vrede. Er wordt dikwijls meer moed vereischt om den vrede dan om den oorlog aan te raden. Wat mij betreft, ik verklaar plegtig, de Republick zal in Frankrijk niet gevestigd, en de politieke opvoeding des lands niet voltooid zijn, dan wanneer zij, die het rijk besturen, het over zich kunnen verkrijgen de nederige rol van vredestichters te vervullen, eerder dan er op uit te zijn zich zelven met roem te overladen. (*Bravo! Zeer goed!* De president verzoekt de Kamer zich van toejuichingen te onthouden.) Indien ik eenmaal aan het land den raad te geven had den oorlog te voeren, dan zou ik alras de gewoonte hernieuwen, die ik op het veld heb aangeleerd; maar tot dien tijd toe zal ik er eene eer in stellen, door vreedzame middelen alle moeijelijkheden op te heffen, die de Europesche staatkunde moet opleveren." (*Bravo! Bravo!*)

Eene zeer aanzienlijke meerderheid heeft zich voor de meening van den president van den raad verklaard. Eene petitie der Milanezen, die aanleiding gegeven had tot de interpellatie van den heer Jules Favre, is *ter griffie gedeponeerd*.

— Men leest in het *Journal des Débats*:

»De heer d'Adryan, vice-president der Francforter vergadering, is te Parijs aangekomen; echter niet belast met eene buitengewone zending, maar op zijne doorreize naar Londen. Ook de heer Fr. v. Raumer, de beroemde geschiedschrijver, is aldaar afgestapt, en belast om den generaal Cavaignac de uitdrukking van gehechtheid van den Rijks-bestuurder aan het Fransche gouvernement over te brengen."

De *Presse* houdt evenwel staande, dat de heer d'Adryan belast is met eene zending in Frankrijk, en dat deze zending ten doel heeft, de *linie van de Mincio* te doen aannemen in plaats van de *linie van de Adije*, als grensscheiding voor de provincie Lombardije, welke aan Piemont zou worden afgestaan.

— *Men zegt*, dat de Keizer van Rusland aan het Fransche kabinet heeft verklaard, dat de interventie in Italië onmiddellijk gevolgd zou worden van de terugroeping van zijnen gezant. Men zegt zelfs, dat de heer Kisseleff Zaturdag avond zijne paspoorten heeft aangevraagd. Dit berigt komt geenszins overeen met hetgeen vroeger verhaald is betreffende de goede gezindheid van den Czaar jegens Cavaignac. Een dezer berigten is dan stellig onwaar; misschien wel beide.

Intusschen gaat het vraagstuk der bemiddeling van Frankrijk en Engeland niet zeer vooruit. De *National* (wiens artikelen door de Italiaansche bladen hevig gegispt worden) zegt, dat het Fransche kabinet van Oostenrijk de ontruiming der Pausselijke Staten eischt, alvorens tot onderhandelingen te kunnen overgaan. Intusschen was die ontruiming reeds eergisteren als een *fait accompli* bekend, en de *National* wilde dus alleen aan het Fransch kabinet een schijn van kracht en vastberadenheid geven. Van eene andere zijde verneemt men, dat Oostenrijk in overeenstemming met het parlement van Francfort, er op aandringt, dat de Mincio de grens van de Oostenrijksche landen zijn zal, ten einde de vestingen van Mantua en Peschiera voor het kabinet van Weenen te behouden. Oostenrijk en de Francforter vergadering wenschen bovendien, dat Lombardije niet met Sardinië vereenigd, maar een onafhankelijke Staat zal worden.

Nu weet men, dat Lord Ponsonby naar Weenen is vertrokken, om aldaar met den heer v. Wessenberg, na zijne terugkomst van Francfort, de onderhandelingen te openen. Indien Frankrijk nu te Weenen geen groot gewigt in de schaal der discussiën legt, dan kon het groote pleit wel eens buiten de Republick beslegt worden.

— Te Marseille wil men weten, dat te Rome ernstige onlusten waren uitgebarsten, en dat Pius IX naar Civita Vecchia zou moeten vlugten.

— Eindelijk heeft de heer Ledru-Rollin, door een zijner ambtgenooten daartoe uitgedaagd, zich verklaard aangaande het gebruik der fondsen besteed door het voorloopig bestuur. De gewezen minister van binnenlandsche zaken heeft zich met eene groote heftigheid uitgedrukt, maar hij droeg zorg zijne zoogenaamde regtvaardiging in een vloed van luidklinkende woorden te verdrinken. Hij heeft erkend, dat de expeditiën tegen België en Savoije door de schatkist zijn gedragen, er echter bij voegende, dat dit middel hem het gemakkelijkst had toegeschenen om zich van de vreemde werklieden te ontdoen. Men heeft hun reiskosten betaald! Maar wapenen, ammunitie en het overige? De vergadering drong er niet verder op aan; zij wilde een sluijer werpen op die schankelijke gedragingen.

— Morgen verwacht men eene demonstratie van de achtergebleven huisgenooten der gevatte opstandelingen. Alle posten zijn verdubbeld in Parijs. Het openlijk rondventen van dagbladen is verboden; ook was aan lieden, in blouses gekleed de toegang tot de Tuillerien ontzegd. Dit bevel is echter weder ingetrokken.

— Heden zijn weder groote maatregelen van voorzorg genomen. Nabij het paleis der nationale Vergadering en op verschillende andere punten der hoofdstad waren talrijke troepen geposteerd. Die maatregelen *hebben overal eene levendige bezorgdheid verwekt, gelijk aan die welke er heerschte voor den 24 Junij. De vrees, die allen bezielt, evenaart die van genoemde dagen.*

— Vier dagbladen, *le Représentant du Peuple*, *le Pere Duchêne*, *le Lampion* en *la Vraie Republique* zijn voor de tweede maal geschorst. Die bladen met uitzondering van de *Lampion*, die eene zeer uitdrukkelijke legitimistische stelling verraadt, behooren alle tot de *roode* Republiek.

Twee redacteurs van de *Lampion* zijn in hechtenis genomen, waarvan een weder is losgelaten; een derde is op de vlugt.

— De maarschalk Soult is niet benoemd bij de verkiezingen van Saint-Amans, departement Tarn. Een schoenmaker heeft de overhand op hem behouden.

— De bewijsstukken van het rapport Bauchart bevatten thans, zoo als reeds is aangemerkt 3 lijvige boekdeelen; het eerste beslaat 371 bladzijden; 54 daarvan bevatten het rapport zelf; daarop volgt een kortelijk zaamgetrokken verslag van den heer Bertrand, regter ter instructie, over de procedure betreffende den 15 Mei; daarna de stukken aangaande Louis Blanc en Caussidière, en die nopens de gebeurtenissen van 15 Mei en 23 Junij, en eindelijk de getuigenissen afgenomen voor de Commissie van onderzoek.

Het eerste deel is vooral belangrijk wegens de daarin voorkomende beschouwingen over de plaats gehad hebbende gebeurtenissen, door mannen die de voornaamste posten in de republiek sedert den 24 Februarij bekleeden. Alle gevoelens, alle woorden en daden zijn daar in het volste daglicht gesteld. Het is geene bloote zaak meer van eene bevredigde nieuwsgierigheid, maar het licht, dat door het rapport verspreid wordt, zal later dienstig zijn ter beoordeeling der geschiedenis; want vele feiten, die tot dusverre in het duister lagen, zullen voortaan openlijk en tastbaar voor een ieder zijn.

Het verhaal gaat alle gebeurtenissen van den 15 Mei een voor een na. De misdadige pogingen van Blanqui en zijne clubs, hunne bedreigingen van Parijs in brand te zullen steken, de woorden van Sobrier: Intusschen vermoorden wij de nationale garde, die van Huber over het uiteenjagen der nationale vergadering, en die van Albert tot Ledru Rollin: Over een halfuur zal uwe *kamer* het lot ondervinden dat zij verdient, de woelingen en oproerige toespraken van Barbès en Flocon, deze alle vinden hier hunne plaats.

Een getuige, Adolphe Chenu levert vreesselijke bezwaren tegen Louis Blanc en Caussidière. Louis Blanc bevond zich aan het hoofd der werklieden daags voor den opstand; Caussidière aan het hoofd der gewapende burgers. De socialisten en communisten hadden tot chefs de presidenten van alle clubs. De redacteurs van den *Père Duchêne* en de commissie van het banket kwamen voor onder de generaals der opstandelingen. Den 21 Junij kwamen de presidenten der clubs en de voornaamste hoofden van den opstand bijeen en beraamden hunne plannen, naar aanleiding van een strategischen platten grond van Parijs, geteekend door den heer Delessert, volgens de denkbeelden van den maarschalk Bugeaud. De order van aanval was om het eerst het stadhuis aan te tasten. Caussidière zou het opperbevel voeren aan den regteroever van de Seine, terwijl de burger Legrange de benden aan den linkeroever zou aanvoeren. Caussidière poogde tot president der republiek benoemd te worden. De getuige Chenu beschuldigt ook Ledru-Rollin van ultra-republiekeinsche vergaderingen ten zijnen huize te hebben gehouden.

De heer Arago brengt mede zware beschuldigingen in tegen Ledru-Rollin, Portalis, Landrin, Jules Favre en Quentin, den voormaligen ontvanger der finantiën, welken laatsten hij zelf arresteerde. Ook spaart de heer Arago den generaal Cavaignac niet door te verklaren dat een bevel om een regement en twee escadrons naar het plein l'Estrapade te zenden (alwaar werkelijk de opstand begonnen is), onuitgevoerd gebleven is.

Jules Favre ontkent niet de schrijver te zijn van de circulaires, die zooveel gerucht gemaakt hebben, maar verklaart dat het zestiende bulletijn door George Sand is opgesteld. Hij wijst Lamartine aan als makende gemeene zaak met Ledru-Rollin en Arago, tegen Garnier-Pagès en Marie, en om Lamartine nog meer te beschuldigen zegt hij, dat deze zich Donderdag 20 April den slag van het feest op het plein de la Concorde tegen het gevangen nemen van Blanqui heeft verzet.

De heer Ledru-Rollin verdedigt zich zelven. Hij verklaart door de opstandelingen met geweld te zijn medegesleept. Ook hij beschuldigt Cavaignac van nalatigheid, en Garnier-Pagès van het niet aanwenden van buitengewone maatregelen van finantien om het rijks-krediet op te houden.

Daarna volgen de verklaringen van Crémieux en Duclercq. Garnier Pagès en Marie beschuldigen beiden den generaal Cavaignac; Marie verdeelt de republiek van 24 Februarij in drie elementen; de gematigde door hem zelven vertegenwoordigd, de *roode* republiek, van Ledru Rollin, en de socialistische republiek van Louis Blanc en Albert.

Marrast maakt dezelfde verdeeling, maar beschuldigt Ledru Rollin, dat hij Caussidière heeft bijgestaan. In eene beraadslaging op het stadhuis zou Ledru Rollin gezegd hebben, van zich zelven sprekende: »Als men 200,000 man heeft, dan kan men alles wagen; en de vergadering zou mij niet gevangen nemen."

Eindelijk geeft de heer de Lamartine zijne verklaring. Er waren, zegt hij, den 22 Junij niet meer dan 6500 man troepen te Parijs, ofschoon er 25000 in de casernen moesten aanwezig zijn; behalven 2500 republikeinsche gardes. Hij had 15000 man in den omtrek van Parijs verlangd, benevens 20000 beschikbare mannen van het Alpenleger. Hij wilde den generaal Cavaignac niet beschuldigen, maar verklaarde toch, dat er *iets* was in het ministerie van oorlog, dat niet aan zijn vertrouwen beantwoordde. Het gebrek aan troepen had het opwerpen van talrijke barricaden in den nacht van den 23 begunstigd.

De heer Goudchaux werpt krachtige beschuldigingen op tegen Louis Blanc, Ledru Rollin en Flocon. Hij had voorgesteld in Maart de militaire magt te ontwikkelen, waartoe men in Junij toch zijne toevlugt moest nemen. Hierdoor zou veel bloed gespaard geweest zijn. Van den heer Lamartine zegt hij dat hij te veel op zich zelven heeft vertrouwd, en alles door de kracht van zijn woord meende te kunnen beheerschen, en dat hij nopens de arrestatie van Blanqui had gezegd: Raak hem niet aan; ik sta voor hem in.

De heer Senard zegt, dat de heer Ledru Rollin zich een verkeerd denkbeeld had gevormd van de republiek, waarvoor men in Frankrijk niet gezind was, ofschoon men haar onvermijdelijk achtte.

De verklaringen van de heeren Marrast en Trouvé Chauvel zijn verpletterend voor den heer Caussidière. Alle insurgenten van de voorstad St. Antoine erkenden hem als hun opperhoofd. De taal van Louis Blanc heeft het meest bijgebragt tot opruijing van het volk.

Een kapitein der nat. garde, Denain, beschuldigt Legrange van omkooping zijner soldaten.

Tegen den heer de Lamartine is tot dusverre niets bezwarends opgerezen, maar Ledru-Rollin zal rekenschap moeten geven van 1200,000 francs geheime fondsen.

Men verwondert zich dat Georges Sand niet is opgeroepen om te getuigen, te meer daar er punten van beschuldiging tegen haar zelve bestaan. Men weet, dat zij zich uit de voeten heeft gemaakt: Zij is naar Zwitserland gevlugt.

ENGELAND.

Berigten uit New-York melden het volgende: »Den 2 Aug. is te Washington in de kamer der vertegenwoordigers de bill tot *opheffing* van het verbod van den slavenhandel met 114 tegen 88 stemmen verworpen. In den senaat waar deze bill nu voor zal komen, zal dit verbod waarschijnlijk worden opgeheven.

— Volgens eene opgave van den secretaris van oorlog bedraagt het getal der Indianen in Oregon, N. Mexico en Californie slechts 72,139, welke alzoo voor de Unie niet gevaarlijk kunnen worden."

DUITSCHLAND.

KEULEN, 22 Aug. Men schrijft uit Pesth dd. 15 Aug. Wij hebben reeds meermalen moeten herinneren aan de ongeloofwaardigheid der magijarische zegeberigten. Zoo heeft men ook thans weder het berigt, van de groote overwinning bij Perlatz behaald, waar eerst 3000, doch later 8000 insurgenten gebleven zijn, te logenstraffen als eene pure snoeverij der Magijaren aangezien bij Perlatz hoegenaamd geen strijd heeft plaats gehad.

— De *Kölnische Zeitung* meldt uit verschillende dagbladen, die het van onderscheidene kanten uit den mond van een aantal reizigers vernomen hebben, dat in *Petersburg en in Moskou gelijktijdig eene revolutie zou zijn uitgebarsten en dat de linietroepen hebben geweigerd te schieten; de Keizer had de vlugt genomen naar Kroonstad, en te Petersburg had zich een provisioneel bestuur gevestigd, dat echter in tweespalt lag met het volk, hetwelk den grootvorst Constantijn tot Keizer wil, terwijl de regering den grootvorst-troonopvolger als zoodanig wil uitroepen*. Den 17 moet deze tijding per telegraaf te Warschau zijn aangekomen.

De pruissische gezant te Petersburg, alsmede een russisch courier zijn te Breslau aangekomen.

(De *Breslauer Zeitung* berigt thans uit Posen dd. 16 Augustus het gisteren door ons medegedeeld berigt van den opstand en het bombardement van Warschau.)

— In Petersburg zijn van 20 Junij tot 21 Julij 19,772 Choleraziekten geweest waar van 11,060 gestorven zijn. Over geheel Rusland bedraagt dit van 28 Oct. 1846 tot 5 Julij 1848 het getal van 290,318 waarvan 116,658 of twee vijfde gestorven zijn.

Even als in 1831 rukt de kwaal meestal behoeftigen of lieden van eene ongeregelde levenswijze weg.

— Een inwoner uit den Seekreits (Baden) heeft aan de Frankforter vergadering eene memorie ingediend waarin hij beweert een vijand te zijn van het oprigten eener republiek in Baden. Hij wil ook evenmin dat geheel Duitschland tot eene enkele republiek zou zaaingesmolten worden. Daarentegen ijvert hij sterk voor een kosmopolitismus, verlangt dat het parlement uit elkander ga, en er een ander voor den geheelen aardbol in deszelfs midden (waar?) optrede. Aldaar zou dan voor den ganschen aardbol eene eenige ondeelbare republiek gevestigd worden, want alleen in zulk eene universeele broederlijke vereeniging van den ganschen aardbol bestaat het geluk der menschheid, vrijheid en eeuwige vrede. En even als de republikeinen van Baden, de namen van Oostenrijk, Pruissen, Beijeren, enz. wilden uitgewischt hebben, wil hij ook de namen van Europa, Azia, Afrika en Amerika uitwisschen, en verlangt dat men voortaan slechts nog van Aardbol en Aardbollianen zal spreken. Men moet zeggen dat de vooruitgang tegenwoordig geweldig groot is!

WEENEN, 18 Aug. Hoe gering ook de verwachtingen waren van den rijksdag, zoodra men maar in staat was een blik op de wijze zijner zamenstelling te slaan, moet men echter erkennen, dat hij ook bij die matige verwachtingen nog ver ten achter blijft. Zijn eenige daad is de terugkomst des Keizers; al het overige praten kan men gerust tijdverkwisting noemen.

— Onze *Zeitung* erkent thans ook de bij Bologna geledene nederlaag, en geeft behalve 5 dooden en 63 gewonden, 1 officier en 83 man vermisten van onze zijde op met 60 à 70 dooden van den italiaanschen kant.

— De sardo-venetiaansche vloot heeft de wateren van Triest verlaten. De oostenrijksche vloot zal nu uitzeilen om Venetië ook van de zeezijde te blokkeeren.

— Brieven van Napels van den 8, melden de afvaart van het eskader dat Sicilië moet heroveren. Het heeft 30,000 man aan boord.

Het Fransche dagblad *l'Univers*, bevat een belangrijk schrijven van St.-Petersburg, over den tegenwoordigen toestand der Katholijke Kerk in Rusland.

De berigtgever verheugt zich over de benoeming der nieuwe bisschoppen. Evenwel zijn nog vele zetels onvervuld; een blijk, dat een aantal benoemingen voor den H. Stoel niet zijn goedgekeurd. Ofschoon de Katholijke reden van dankbaarheid hebben over hetgeen tot dusverre is tot stand gekomen, is de Kerk in dat rijk nog geenszins vrij te noemen. Daartoe wordt nog de voldoening gevorderd aangaande de volgende zeven punten:

1°. Eene wezenlijke en algeheele vrijheid voor de geloovigen om briefwisseling te houden met Rome.

2° De teruggave der goederen, die men aan de geestelijkheid heeft ontnomen.

3°. De verwijdering van het leeken lid, dat zitting heeft in het consistorie der bisschoppen.

4° Het burgerlijk erkennen van de geldigheid der gemengde huwelijken, zonder dat daartoe de inzegening van een priester der Grieksch-Russische kerk noodig zij.

5°. De vrijheid om de zaken, de gemengde huwelijken betreffende, te doen onderzoeken door een bevoegd katholijk collegie van geestelijken.

6°. De afschaffing der wetten, die den vereischten ouderdom bepalen voor het aanvaarden van den geestelijken stand; die waarbij de scholen in kloosters en geestelijke gestichten worden vernietigd verklaard; die waarbij het bestaan van provinciale oversten in de geestelijke orden wordt verboden en die, waarbij het wordt verboden, tot de katholijke godsdienst over te gaan.

7°. Het herstellen der Rhuteniaansche Kerk, d. i. van de Katholijke Kerk van den Oosterschen ritus, die aan de Schismatieken is overgeleverd door drie afvallige bisschoppen, en die, sinds weldra tien jaren van herders, tempels en altaren is beroofd, zonder dat deze wreede vervolging heeft kunnen zegevieren over de standvastigheid van zoovele priesters en godgewijde maagden, en van zulk een aantal geloovigen, die de godsdienst onvermoeid met eene heldhaftige standvastigheid belijden.

ITALIE.

Berigten van Rome dd: 11 Augustus, door de *Ere Nouvelle* medegedeeld, melden dat de ongunstige tijdingen van de nederlaag van het Piemonteesche leger aldaar eene diepe verslagenheid hebben veroorzaakt. Het ministerie wordt in de Kamer hevig geïnterpelleerd. Sterbini zou den prolegaat van Bologna in staat van beschuldiging stellen. Men zeide zelfs, dat het leven van Pius IX in gevaar was, alsmede dat van een aantal prelaten en geestelijken die hem omgeven. Hoe dit ook zij, zeker is het, dat de toestand van Rome zeer hagchelijk is.

De dagbladen gaan voort met het schelden en lasteren van den H. Vader. Mamiani, heeft alvorens af te treden geheel zijn tractement van de maand Augustus ingepakt. Zijn opvolger kan dus eerst het zijne ontvangen, te rekenen van 10 September.

Volgens de Duitsche berigten heeft Brescia zich aan de Oostenrijkers overgegeven; de troepen werden ontwapend. Ook Bergamo is in de magt van prins Schwartzenberg. De kommandant te Pizzighetone heeft voor zijnen aftogt de citadel laten springen; een aantal gijzelaars, vrouwen en kinderen verloren daarbij het leven. Peschiera houdt ferm stand en wil hare poorten niet voor den vijand openen. De generaal Welden bevindt zich te Padua.

Naar luid van brieven van Turijn van den 17den, zou een nieuw kabinet zijn zamengesteld en wel uit de volgende mannen: De markies Alfiuri de Sortenzo, president zonder portefeuille; de generaal Perrone, buitenl. zaken; de Graaf Thaon de Revel, finantien; de graaf Franzini, oorlog en marine; de advokaat Merlo, binnenl. zaken; de advokaat Defferari, openbaar onderwijs; de Graaf Pinelli, gratie en justitie; de ridder Colla, openb. werken en koophandel. Dit ministerie is gematigd en geheel vredelievend.

Het Piemonteesche leger zal nog 130,000 man sterk zijn, als de reserve troepen daarbij zullen geteld zijn, en is in het bezit van 200 stukken geschut. Karel Albert wil Oostenrijk niets toegeven.

Toen den 10 Aug. 's avonds ten 8 ure, het berigt van den val van Milaan en den terugtogt der Piemontezen over de Tessino te Venetië aankwam, *is andermaal daar de Republiek geproclameerd.* Manin trad wederom aan de spits der regering, doch met de overtuiging, dat in den tegenwoordigen stand der zaken, de Republiek geen 48 uren zou kunnen bestaan, daar Venetië voor de Duitschers zou moeten onderdoen. De Sardinische en Napolitaansche troepen zijn onder de verwenschingen der bevolking naar Ancona ingescheept. De grootste wanorde heerschte in de stad der Lagunen. De in het begin van dit jaar geproclameerde republiek had geduurd van het laatst van Maart tot het begin van Augustus. De erkenning van Karel Albert nog geene 8 dagen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

22 AUG. 4½ u.			gebl.	23 AUG. 4½ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	44⅝	44¼	à	44⅜	44⅝
Dito Dito	3	»	52	$51\frac{15}{16}$	•	52⅛	$51\frac{13}{16}$
Dito Dito op resc.	3	»			•		
Dito Dito	4	»	$68\frac{13}{16}$	68½	•	69	68½
O. I. Leening	4	»	67¼		•		
Amortis. Syndic.	3½	»	70½	70	•	70⅛	
Handel-Maatschappij	4½	»			•		
Haarlemmermeer	4	»		88½	•		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	»			•		
Aand. Holl. S. M.		»			•		
BELGIE	4½	»			•		
Dito	2½	»			•		
Dito bij Rotschild	2½	»	36⅜	36¼	•		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	$8\frac{9}{16}$	$8\frac{7}{16}$	•	8½	
Dito Dito van 510 £	5	»	8⅜	8¼	•	$8\frac{5}{16}$	
Dito bij Dito onb. st.	5	»	8⅞	$8\frac{1}{16}$	•		
Dito	3	»	26	25¾	•		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	$18\frac{9}{16}$	18¼	•	18⅜	18⅜
Coupons Ardoins		»	6¾	$6\frac{5}{16}$	•	6½	
Passive		»			•		
Deferred		»			•		
Fransche Uitgest.		»	$2\frac{11}{16}$		•		
PORTUGAL, te Londen	3	»	$17\frac{11}{16}$	$17\frac{11}{16}$	•		
Dito Dito	4	»	18⅝	18¾	•	$18\frac{13}{16}$	$18\frac{13}{16}$
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			•		
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	»	96⅛	95⅞	•	96	95⅞
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	97⅛		•		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»		85¼	•	85⅜	
Dito bij Hope	4	»		76			
Dito bij Stieglitz en C°.	4	»	75⅜	75⅜	•		
Cert. te Hamburg	5	»		90	•		
Inschrijving in Assignat.	6	»		58⅜	•		
Cert. van Dito	6	»	59½		•		
POLEN, Certific.	4	»			•		
Dito Aand. met Loten fl 300		f			•		
Dito Dito fl 500		»			•		
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.			•		
Dito	5	»			•		
Dito Bank-Actiën			2⅞	2⅞	•		

Oostenrijk, Met 5 pc. 69, ½, ½; 2½ pc. 35¾, 36⅛, 36; Oblig. bij Goll en C°. 5 pc. 80; N. Aand. fl 250, 240; Gren. 1 pc. 11¼.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56¼; Zigt Parijs 56¾; 2/m. Londen 11,90; Zigt Londen 11,97½; 2/m. Hamburg 35; Zigt Hamburg 35¼; 3/m. Lissabon 40; 3/m. Porto 40; 2/m. Petersburg 1,78.

BUITENLANDSCHE EFFECTEN.

ANTWERPEN, 22 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 38; 3 pc. —; 4½ pc. 69¾; Spanje Ard. 5 pc. 8⅜.

PARIJS, 21 Aug. Fr. 3 pc. 43,50; 5 pc. 71,25; 4 pc. 58; 5 pc. 71,25; Schatkistb. 23,50; Bank-Act. 1625,—; Belg. 1840, 5 pc. 78; 1842, 5 pc. 78; 4½ pc. 71¼; 2½ pc. —; Nap 5 pc. 74,—; Spanje 3 pc. —; Piem. leen. —,—; Rom. leen. 64.

MADRID, 16 Aug. Act. Sch. 3 pc. 19⅝; id. 4 pc. Uitgest. Sch. 3¾; Coupons 6½; Pass. Buit. Sch. —.

LONDEN, 21 Aug. Cons. op tijd 86 a 86⅛; Bras. 70 ... 1829/39 69 a 71; 1843 — a —; Venez. 14 a 16; Uitg. ... Gren. 11½ a 12½; Uitg. 2⅛ a 2⅜; Denem. 3 pc. 68 a 69; ... 2½ pc. 44 a 44½; id. 4 pc. 70 a 71; Mexico 16¾ a 17; ... 31 a 33; Portug. 4 pc. 18 a 19; 3 pc. — a —; Rusl. 1822, ... 99 a 101; Spanje 5 pc. 11¾ a 12; id. 3 pc. 22¼ a 22½; Passive 3 a 3⅛.

WEENEN, 19 Aug. Met. 5 pc. 81; id. 3 pc. 50; ... fl. 250, 86½; id. fl. 500, 132.

BERLIJN, 21 Aug. Schuldbr. 3½ pc. 74; Loten ... Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 81½; Pools. 4 pc. 66½; Loten fl. ... id. fl. 300, 90; id. fl. 500, 67¾.

LAATSTE BERIGTEN.

TELEGRAFISCHE DEPECHE.

(5 *uur* 10 *min.*)

's GRAVENHAGE, 23 Augustus.

In de zitting van heden, hebben de discussiën over Hoofdstuk Godsdienst, plaats gehad, 22 Sprekers hebben het woord gevoerd, waarvan 14 voor en 6 tegen het ontwerp, en twee zullen daaromtrent nog inlichtingen wachten.

Heden avond ten half acht vervolg der zitting, zullen de Ministers het woord voeren, men ziet de ... neming te gemoet.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 23 Augustus.

Tarwe f 15 a 20 hooger met aanzienlijken handel; 131, ... roode Odessa f 270, 275; 132 ℔ mind. dito f 262, 265; 130 ℔ Rost. f 300; 132 ℔ Nord. f 287; 131 ℔ Kub. f 250, ... 128 ℔ b. Pools. f 340; 127 ℔ dito f 325, 327; 125 ... f 320; 129 ℔ Petersb. f 240; 126 ℔ Vriess. f 248; Gron. f 243 cons.

Rogge mede tot verhoogde prijzen met belangrijke handel; ... f 165, 116 ℔ Archang. f 160, in ent.; 116/7 ℔ Petersb. ... 128 ℔ Pommer f 186; 126/7 ℔ dito f 182, 184; 125 ... f 180; 123 ℔ n. Rijn. f 175; 124 ℔ Deens. f 175, ...

Garst inlandsche garstprijs honderd, buitenlandsche ... gehouden doch niet in omgegaan, n. Zeeuwsche Winter f ... 135; 101 ℔ n. Noord Holl. dito f 136; 96 ℔ Vriess. ... f 130; 106 ℔ p. Westlands. f 162.

Haver hooger verkocht; 90/2 ℔ dikke f 125, 129; fijne f 105; 77 ℔ Voer f 95.

Boekweit 120, 123 ℔ Holst. f 192.

Koolzaad. Zeeuwsch en Overmaasch £vl. 55; Krombon ... 52. Op 9 vaten Olie in Sept. £vl. 58½; Oct. 59. Nov ... *Lijnzaad* f 5 hooger; Koningsb. 110/11 ℔ f 228; Rigasch ... ℔ f 225; Egyptisch 107/8 ℔ f 250; Odessa 111/12 ℔ ... *Raapolie* op 6/w. f 34¾; Vliegend f 33¾; primo Mei ek. ... Sep. 33¾; Oct. f 34; Nov. f 34¼; Dec. f 34½. *Lijnolie* ... 6/w. f 26, Vliegend f 27. Maart en April f 27¾. *Brand-olie* per 6/w f 36; *Raapkoeken* 60, 64 *Lijnkoeken* f 8. ...

ADVERTENTIEN.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.